

Hoe heurt het eigenlijk?

De column 'Hersenspinzel' wordt geschreven door Augustinus voor KBO-PCOB-Goes en verschijnt digitaal 2 x per maand

Weet u het nog? Het programma dat tussen 2011 en 2016 éénmaal per week op de TV te zien was? En waar het over ging? Ik citeer uit een tekst op de website: "Jort Kelder ging op zoek naar etiquette en tradities in Nederland, vooral bij gefortuneerden, bij 'oud' en 'nieuw geld', oude 'chique families' en de 'nouveau riche'. "Hij vergeleek dan hoe de etiquette uit het boek 'Hoe hoort het eigenlijk' van Amy Groskamp nageleefd werd. Tegenwoordig wordt de taal naar anderen toe steeds "ruiger". En heel veel andere uitingen verruwen ook. In dit spinsel geven we gewoon weer wat in onze gedachten opkomt over hoe de mensen zich nu gedragen. En dat is een flink verschil met ons gedrag in vroegere tijden. Hoe groot dit spinsel wordt? Ik zou het echt niet weten. Dat is pas aan het einde van deze woordenreeks bekend.

Hoe spreek je iemand aan?

Vroeger was dat per maatschappelijke kring of beroep verschillend. Tegenwoordig wordt bijna iedereen met 'jij en jou' ('jij en joe') aangesproken. In e vroegere tijd was dat nogal anders. Ik herinner me dat we mijn (groot)ouders, leraren, werkgever en oudere collega's, ooms en tantes of een persoon die je helemaal niet kende met u moest aanspreken. Niet alleen mondeling, maar ook op papier. Mijn ouders waren beide Zeeuws Vlamingen en daar spraken de kinderen altijd met U en Uw tegen hun ouders. "Hebt u lekker gegeten vader" of "Is dit uw tas moeder"? En een leraar of notaris of welke andere volwassene sprak je ook met U aan. En dat gebeurt daar en Vlaanderen nog veel. Nu is het meestal met 'jij en jou' ('jij en joe'). Ongeacht wie het is.

Hoe was je normaal gekleed?

Door de week droeg je je "weekse kleren", maar op zaterdagmiddag en zondag moest je je "zondagse" kleren aantrekken compleet met de schoenen en stropdas die daarbij hoorden. Je moest er "spic en span" uitzien. En ging je later als volwassene naar een receptie of op bezoek bij een

minister of welke hotemetoot dan ook, dan ging je ook op je "zondags". Je moest immers een goede indruk maken. Zeker als je ging solliciteren of met een minister of andere gezagsdrager een gesprek zou hebben.

Wat deed je bij een geschil?

Als het met een of andere kwestie of geschil bleek dat je geen gelijk had, bood je netjes je excuses aan en accepteerde je in het algemeen dat je ongelijk had. Nu vliegen sommigen meteen naar de rechter om hun gelijk te halen. Ze zijn van mening dat je denkt dat de tegenpartij je onheus en oneerlijk behandeld heeft. Ook al heeft deze "het grôotste gelijk van de Kattendieksediek."

Wapengeweld.

Als er iemand je om een of andere reden jou en je familie sloeg of duwde, was het niet zo dat er onmiddellijk een mes of pistool werd getrokken. Er kon wel een flinke vechtpartij ontstaan. Maar dan probeerde een 'derde' de strijdende partijen uit elkaar te halen. Nu kun je vaak beter niet meer doen omdat je het gevaar loopt zelf een met een mes of pistoolschot geconfronteerd te worden. En als het echt nodig was werd de politie gebeld. Die probeerde de zaak dan 'in der minne' te schikken. Maar als je niet wilde meewerken dan werd je opgepakt en mee naar 'het bureau' genomen.

Schelden. Wat de dienaren der wet tegenwoordig te horen krijgen als ze controleren of de regels van de wet worden nageleefd is "bij de konijnen" af. Enne .... luister eens naar wat sommige 'voetbalsupporters', als ze het niet eens zijn met een beslissing van de scheidsrechter, deze goede man toewensen. Je snapt gewoon niet hoe zij ertoe komen om dergelijke taal te gebruiken. Zouden ze dat naar hun eigen dierbaren ook doen? En dat geldt echt niet alleen voor supporters uit de onderste rangen van de maatschappij. Nee, sommige van hen die tot de betere klassen van de maatschappij gerekend worden, kunnen er ook wat van. Zeker als ze mee kunnen doen in een grote groep, waarin ze in de massa opgaan en men elkaar vaak nauwelijks of niet kent.

En over kleding gesproken.

Het schijnt tegenwoordig 'bon ton' te zijn dat je je als toeschouwer of vaste fan van een club half uitkleedt omdat anderen dat ook doen of omdat je denkt dat dit stoer staat. Daarbij komt in mijn geheugen de vroeger in Goes bekende reclameleus tevoorschijn: "Kleren maken de man, maar Frits Gerritsen doet meer. Hij maakt van de man een heer". En dat geldt voor veel gezagsdragers ook. Als je als minister of staatssecretaris of 'hoge piet' ergens voor je werk op (werk)bezoek gaat, kleedtje dan uit respect voor de aanwezigen op je 'zondags' aan.

Tot mijn grote spijt constateer ik dat velen niet meer weten “hoe goed gedrag heurt”. In mijn jeugdjaren zeiden ze dan “hewoon, je (boeren)fatsoen hebruuken”.

Augustinus

Potjedikkie nog aan toe. Vergeet ik nog niets.

Als u een brief naar een persoon of instelling of dienst stuurt, verwacht u natuurlijk een antwoord via een brief, telefoon, e-mail of andere contactmogelijkheid. Maar als diets of iemand een brief aan u stuurt, verwacht dit schepsel Gods dat u ook een antwoord geeft. Zo heurt het gewoon.
